

VULCANISCHE ASCH ALS MEST.

De vruchtbaarheid van vulcanische streken heeft reeds vroeg de aandacht getrokken. STRABO, die onder keizer AUGUSTUS leefde, maakt er melding van als hij den Vesuvius beschrijft, wiens weelderige plantengroei destijds in sterke tegenstelling stond met den kalen, gespleten, oogenschijnlijk door vuur geblakerden top. »Men zou geneigd zijn — zoo zegt hij — daaruit af te leiden, dat deze berg oudtijds gebrand heeft en kraters bezat, maar dat het vuur bij gebrek aan voedsel is uitgedoofd.¹ En, zoo gaat hij voort, misschien is het hieraan dat men zijne vruchtbaarheid moet toeschrijven, op gelijke wijze als Catanië den rijkdom zijner wijngaarden aan de uitbarsting van de Etna te danken heeft.»

Ook de hooggeroemde vruchtbaarheid van het eiland Java staat in verband met zijne talrijke, deels uitgedoofde, deels nog werkzame vulcanen.

¹ Ruim een halve eeuw later werd STRABO'S opvatting over den aard van den berg bevestigd door een geduchte aardbeving (63 jr. na Chr.) en nog vreeselijker door de daarop gevolgde uitbarsting van het jaar 79, de eerst bekende in historische tijden.

Een opmerkelijk voorbeeld wordt thans medegedeeld in de *Revue Scientifique*. Daaruit blijkt tevens dat, dank zij de winden die de fijn verdeelde vulcanische asch meêvoeren, de werking op de vruchtbaarheid niet tot den naasten omtrek van de vulcanen beperkt blijft.

Ten westen van de Puy de Dôme in Auvergne is de lucht gewoonlijk helder en doorschijnend; ten oosten daarentegen dikwerf troebel door daarin zwevende fijne deeltjes van vulcanische asch, afkomstig uit de gebergten: Dôme, Dore en Cantal. De vulcanische oorsprong van deze bergen met hunne afgeronde vormen, doorbroken door geïsoleerde kegels waarvan de kraters nog herkenbaar zijn, is niet twijfelachtig, hoewel zij in historische tijden niet gewerkt hebben. De genoemde aschdeeltjes kunnen geruimen tijd in de atmosfeer zwevende blijven, tengevolge van hunne uiterst fijne verdeeling, doch ten laatste moeten ze zich toch afzetten, wat door het overwicht der westelijke winden hoofdzakelijk oostwaarts geschiedt. Enkele bevoorrechte streken ontvangen hierdoor een natuurlijke bemesting van phosphorzuur en kali.

Bepaaldelijk staat van ouds de Limagne, een laag gelegen bekken van ongeveer 240 vierkante kilometer in Beneden-Auvergne, om zijn groote vruchtbaarheid bekend. De hoeveelheid vulcanische asch, die hier jaarlijks wordt afgezet, schat men op 1000 kilo per hectare. Hoe vruchtbaar de bodem hier is, waarop bijna alle cultuurgewassen met voordeel kunnen gekweekt worden, moge hieruit blijken, dat men met goeden uitslag op een land in de gemeente Gerzat, bij Clermont-Ferrand, 18 jaren achtereen zonder bemesting, hennip verbouwd heeft.

R. S. Tj. M.